

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrațiunii, (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani.

Datorințele noastre.

În aceste grele vremuri, pare că nu auzim de altceva decât de datorințe și datorii. Față de noi înșine avem datorințe sfinte, pe cari chiar și învățătura bisericeii noastre ne cere să le împlinim. Avem datorințe însă și față de stat, pe cari le rescumpărăm prin grelele dări de bani și sânge, dându-ne fiili noștri cei mai volnici ca să ne apere țeara împotriva dușmanilor. Aceste datorințe din urmă Românul le împlinește fără doar și poate. Nu poate să nu le împlinească, căci atunci cu puterea statului i se ia din curte tot ce are, ba i se smulg și perinele de sub capul copiilor.

Legea nu are nici o cruțare, căci afacerile statului trebuie să meargă înainte. Și Românul credincios țării sale și iubitor de vatra sa strămoșească, se face punte și munte, muncește zi și noapte; ia lumea în cap, lăsându-și pruncul și soția numai să poată câștiga, să-și poată împăca multele greutăți ce-i apasă umerii. De drepturi, de o prevenire binevoitoare din partea organelor statului, — de ajutor în cazuri când este isbit de nenorociri — nu mai vorbim.

Cu totul altfel stăm cu împlinirea datorințelor față de noi înșine, față de neamul nostru românesc. Pentru împlinirea acestor datorințe nu există legi, nici esecutori. Dragostea către neamul nostru, dorul și râvna de a ne ridica, a ne întări și a înainta în toate cele bune ar trebui să fie legea legilor pentru in-

treg neamul românesc. Ar trebui să fie, și durere, că noi mai puțin cultivăm și deprindem datorințele față de neamul nostru decât altele.

Biserica, ocrotitoarea credinței și limbei noastre, în unele părți a început să fie ocolită. La altarul Domnului nu mai ard atâtea făclii ca în trecut. O sectă păcătoasă, Nazarenii, cari împotriva adevăratei credințe a bisericeii noastre propoveduesc lucruri guchiate, a început în unele părți să-și ridice capul de bălaur și să învenineze sufletul ușuratic al unora. Alături de aceasta o altă păcoste numită socialism, care cuprinde pe mulți perde vară, trântori și lenși și pe toți câți vreau să trăiască din de-a gata, începe să se încuibă în țeara noastră. Și dacă mai adaugem la aceste și nepăsarea față de afacerile noastre bisericești și școlare, ce o arată mulți oameni, o temere și o grije motivată pentru viitorul neamului nostru trebuie să ne cuprindă sufletele.

Cum vom pute abate primejdia dela noi?

Răspuns la această întrebare ni-l dă: împlinirea datorințelor noastre naționale. Dacă cu cea mai mare acurateță împlinim legile statului, mai presus de aceste legi trebuie să împlinim cele ce avem față de poporul nostru. *Întărirea bisericeii și finerea cu tărie la sfintele ei așezăminte. Ridicarea școlilor noastre, terirea lor de influențe străine, stricăcioase limbei și adevăratei lumini ce trebuie să o reverse, și închegarea noastră prin înființarea de societăți economice-culturale, de temperanță și alte treburi să ne fie zilnicul gând, să ne fie voința tuturor.* Și cum împlinirea

acestor datorințe sfinte sunt împreunate cu muncă și jertfă, o singură clipă să nu stăm la îndoială a jertfi, cât de mult pentru binele neamului nostru. Tot ce facem nouă ne facem. Alți sprigintori și binevoitori noi nu avem decât pe noi înșine. Și să ne nu ne mai plângem, că suntem împedecați a ne împlini datorințele din cauza sărăciei. De loc! Căci dacă pentru cărușma Jidanului sau a altui străin de neamul nostru, avem în fiecare zi 10, 20, 30 și încă și mai mulți bani, pentru cari n'ar trebui să avem nici un singur ban, atunci pentru neamul nostru ar trebui să ne jertfim și viața.

Să ne împlinim deci datorințele față de el, căci Dumnezeu încă ne va ajuta. c. p.

Procesul „Cărții de Aur“.
Joi în 30 Aprilie s'a pertractat la Curie recursul dat de dl Păcășianu, în procesul „Cărții de Aur“. Apărător a fost dl adv. Cor. Brediceanu. Curia a cassat pedeapsa de bani, ear' pedeapsa de temniță a redus-o la 6 luni.

O voce bulgară despre evenimentele din Balcani. Ziarul „Veserna Posta“ află, că organizația internă macedoneană a fost ajutată cu arme, munițiuni și dinamită de către Austria, care a înființat în capitala ei ziarul semi-revoluționar „Die Zeit“, care-și primește știrile direct dela organizația internă macedoneană. Acum însă Austria părăsește pe Macedoneni pentru-ca se poată pescui în apă turburată.

FOIȚA.

PANICA.

— Povestire tradusă după A. C. —

Dacă cinstitul domn Menyhart se supără o leacă, atunci tremură toată lumea. Satul Harcaci era adevărat pentru dl Menyhart egal cu toată lumea. În Harcaci, unde în capătul satului era frumoasa curte boerească, acolo văzuse el prima lumină a lumii, acolo și-a trăit traiul, acolo a îmbătrânit. Al lui era întreg Harcaci. Când zic întregul Harcaci, atunci înțeleg cele douăsprezece sute pogoane de pământ arător, pădure și fânaș, al căror proprietar nețermurât și puternic era domnul Menyhart. În Harcaci nu mai avea nimenea așa mare bucată de loc.

„Unul e domn în Harcaci, și acela sunt eu!“ Așa spunea cu sumeție dl

Menyhart. Și știa el adevărul aceasta spusă a lui prin natura și puterea lui despotică. Întreaga lui viață consta în a asupri pe toți, a se pune mai pe sus de legi, în a nu recunoaște nici pe D-zeu, nici vre-un om oare-care mai pe sus decât el însuși. În fine i-le lăsară toate lui: lumea jaflă tăcând, că Harcaciul întreg, cu toate ce se aflau pe el, fu proprietatea lui. În hotarul Harcaciului putea în voia cea bună juca pe regele, dacă numai l-ar fi lăsat neconturbat lumea, ce zăcea afară de această graniță. Cu timpul se dedară bieții țărani din Harcaci cu jugul pus lor de domnul cel nemilos.

Intr'aceasta domnul Menyhart ajunse vârsta de șasezeci și șase de ani, și atunci îl ajunse nenorocirea, că prin un atac de apoplexie (gută) ologi de amândouă picioarele. Nu se mai putea mișca din loc. Prin aceasta se mai ușură în câțva soartea bieților țărani din Harcaci, de oare-ce domnul Menyhart nu

se putu mișca, se făcu tot mai strimt cercul omnipotenței sale. Acum nu mai pute merge la nutrirea de dimineața, care rar trecea fără să bată vre-un servitor, ori vre-un surugiu. Acum ședea domnul Menyhart în curte, pe un scaunel cu roate, și chema la sine pe cei vinovați.

„Pleacă-te o leacă, fătul meu“, așa porunca domnul Menyhart bietului păcătos.

Și servitorii cei mari și tari, și surugii cei sprinteni se plecau mai fără deosebire și fără împotrivire sufereau bătaia, ce le o dedea domnul Menyhart șezând.

„De ce te-ai lăsat, prostule?“ întrebau Harcaciții pe cel bătut. Ear' bieții tiranizați răspundeau de regulă, scusându-se:

„El are pușca pururea la sine, de mă împotrivesc, mă pușca.“

(Va urma).

Ziarul »Vecerna Posta« provoacă pe guvernul bulgar, ca să esplice puterilor europene rolul Austriei, ear' organizația internă macedoneană să facă un apel către Europa civilisată de a stăruî pentru o intervenție generală, care să scape Orientul de două mari calamități: Neorîndușile turoști și bunăvoința austriacă.

E întrebare, că încât are drept ziarul bulgar.

Planurile regelui Angliei.

Un diplomat englez, fiind intervievat de un redactor al ziarului »Neue Freie Presse« din Viena a spus, că regele Eduard VII. are idealuri mari. El vrea să lucreze și la reconcilierea între Franța și Germania.

Regele Angliei în Rusia. Se vestește din Petersburg, că regele Eduard al Angliei va face o vizită țarului la începutul lui Iulie. Regele va petrece timp de trei zile: la Peterhof, Krassnoje-Selo și Petersburg.

Hirotonirea episcopului Ioan Ignatie Papp.

Marți, în preseara de sfântul George, s'au început la biserică din Suburbii-Josefin ceremoniile religioase pentru hirotonirea nou alesului episcop al diecesei Aradului servind noul episcop cu protopresbiterii Ioan Papiu și Vasile Beleg.

După »Mărirea« dela stichoavnă s'a rostit scntenie și pentru nou alesul episcop, care după otpust desbrăcând odăjdile a luat loc lângă tronul arhieresc, pe când Prea Sfințiii ceilalți doi arhieriei ocupaseră loc la masa pusă în mijlocul bisericii, pe care era: evangelia, crucea, 2 lumini aprinse, o sticlă cu vin roșu, 3 păhare, și o țasă cu trei prescuri. Diaconii s'au prezentat în fața alesului și după-ce l-au cădit de trei-ori, diaconul Câmpean l'a cădit actul prin

care se comunică alesului, că sinodul arhieresc l'a aflat vrednic de treapta arhierescă, ear' M. Sa Domnitoriul l'a întărit alegerea de episcop »al eparhiei Aradului, Orăzii-mari, Ienopolei, Hălmagiului și părților adnexe din Bănatul-Timișan«.

Alesul răspunde, că primește cu mulțumire vestea și se supune votului sinodului eparhial și hotărîrii Prea înalte, promițînd că va păstori cu tot zelul și va conduce în fapte bune turma cuvîntătoare din eparhia numită. După acest răspuns și promisiune alesul merge în mijlocul bisericii și ocupă loc la masa arhierelor. S'au rostit apoi obiceiurile polichroane pentru Domnitor, pentru cei patru patriarhi, pentru metropolitul Ioan, pentru episcopul Nicolae, pentru metropoliți, archiepiscopi, episcopi și tot clerul, pentru noul episcop și pentru dregătorii militare, civile și pentru popor. Fie-cărui polichron cîntăreții răspundeau cu »mulți fericiți ani«, ear' arhiereli și noul episcop închină în sănătatea celor amintiți în polichron.

După acestea a urmat vecernia mare împreună cu litie și priveghiere, după tipicul Rusaliilor, prescrite la hirotonirea de arhierau. Serviciul s'a terminat la 8 ore și 10 minute.

În decursul sfîntei liturgii de Mercuri s'a făcut adevărata hirotonire. Biserica fiind ticsuită de un public ales pe la orele 9 sosește și I. P. S. domnul metropolit Ioan Meșian însoțit de episcopul Caransebeșului Nicolae Popea, cari la intrare sînt primiți de archimandriții Ioan I. Papp, F. Musta, Dr. I. Pușcariu și Augustin Hamsea, apoi protosincolul Dr. Eusebiu Roșca, protopresbiterii Ioan Papiu, Vasile Beleg, Dr. Trăileșcu, ieromonachul Dr. Miron Cristea și de diaconii celebranți, cari toți sînt îmbrăcați în ornate.

După-ce arhiereli se îmbracă diaconul Câmpean rostind la adresa Metropolitului cuvintele: »Așa să lumineze lumina ta înaintea oamenilor, că vîzînd faptele cele bune să preamărească pe tatăl nostru din ceruri... metropolitul binecuvîntează poporul. Ambii arhiereli ocupă apoi loc pe fotelurile așezate în mijlocul bisericii.

Alesul episcop fiind condus din altar, archimandritul Musta îl prezintă arhierelor rostind următoarele cuvinte:

»Cu umilință se prezintă Înalt Prea Sfinției Sale spre hirotonire iubitul de D-zeu, Preacuviosul archimandrit Ioan ales și întărit episcop al eparhiei Aradului, Orăzii-mari, Ienopolei, Hălmagiului și părților adnexe din Bănatul-Timișan și se pune Înalt Prea Sfinției Tale spre grațioasă dispozițiune«.

La întrebarea Metropolitului, că de ce a venit și ce cere, alesul răspunde: »Am venit să cer hirotonire cu Prea sfințitul dar arhieresc«.]

Ear' la întrebarea metropolitului, că ce crede, alesul face mărturisirea credinței după care predă Metropolitului declarația scrisă și subscrisă de el însuși.

După acestea Metropolitul îl binecuvîntă și alesul închinându-se arhierelor de trei ori le sărută mâna, ear' el îl sărută pe frunte. Corul mixt condus de dl prof. Timotei Popovici începînd să cînte »Sfinte Dumnezeule« alesul este condus în altar, unde se face hirotonirea. După terminarea liturgiei Metropolitul ține o alocuție nou hirotonitului și-i predă cîrja arhierescă. Nou alesul răspunde Metropolitului prin o cuvîntare avîntată și plină de căldură, care încă se poate privi de o frumoasă mărturisire a credinței și vredniciei alesului episcop. Cu acestea actul hirotonirei fiind terminat noul episcop primește în reședința metropolitană, felicitările unui număr public. Noi încă îl dorim vieață fericită, putere și tărie ca mulți ani să poată conduce în pace diecesa Aradului spre preamărirea lui Dumnezeu și binele neamului nostru.

e. p.

Despre »Tribuna«.

Despre căderea »Tribunei«, vestită și de noi în nrul trecut, toate foile românești scriu în glas duios, accentuînd că »Tribuna« a luptat până în capăt, ca un viteaz și și-a făcut datorința.

Dăm din aceste voci câteva:

»Gazeta Transilv.«

»Gazeta Tran.« vestind sistarea »Tribunei« scrie între altele:

Vestea este și trebuie să fie deprimătoare pentru toți căți urmăresc cu interes viu și căți cu sinceritate iau parte la munca și la stăruințele presei noastre în serviciul cauzei naționale a poporului român. Ea ne atînga îndeosebi dureros pe cei dela organul cel mai vechiu național, și dacă n'am cunoaște antecedentele catastrofei, ce a ajuns pe ziarul confrate din Sibiu, nu ni-ar veni să credem ceea-ce ne spune.

»Unirea«.

»Unirea« scrie:

Intr'adevăr, droaia de procese, cari s'au pornit asupra »Tribunei«, ales în timpul din urmă părea a nu mai avea sfîrșit, ear' amenda de bani de 11 mii coroane este poate fără precedent în analele proceselor de presă.

Poesii populare.

Din Cojoana.

(Com. de Ioan Nemeș, june.

Câte flori și floricele
Toate-'s mîndruțele mele,
Toate-'mi plac și le iubesc
Pentru una nebunesc,
Pentru una mișitea
Mai frumoasă ca și-o stea
Pentru aceasta mor de dor
Căci e mîndra mîndrelor.

Unde-ai fost mîndruță, unde?
Spune, nu-te mai ascunde!
Colo 'n jos la perșori
De-am dus apă la flori;
Apă rece de gustat
Buze moi de sărutat.

Zis-a maica cătră mine
Să nu dau gură la nime!
Cine dracu poate face,
Să nu dai la cine-ți place.

Foale verde lilion,
Lasă-mă maică să dorm,
Pe perină de fuior,
Și 'n brațele cui mi-e dor.
Lasă-mă maică să zac
Pe perină de bumbac
În brațele cui mi-e drag.

Floricioă floricea,
Mîndră mîndruleana mea,
Mîndră dac'oi muri eu,
Vino la mormîntul meu
Și samănă siminic,
C'am fost mîndru și voinic.

Bine-a zis frunza de fag,
Că dragostea nu-'l iorsag,
Bine a zis frunza din vie
Că dragostea nu-'l moșie,
Că dragostea se sfîrșește
Și cât lumea nu trăiește,
Dragostea-'i înșelătoare
Și-aduce chinuri amare

Din parte-ne regretăm încetarea »Tribunei« cu atât mai vârtos, cu cât trecutul ei frumos constituie o epocă de înviorător avânt național...

„Răvașul“.

Luându-și-se cauțiunea de 11.000 cor. și neputând să pună alte mii în loc mai ales, că mai multe procese are încurgere, a trebuit să moară după o luptă strânică, plină de jertfe și de suferințe, ce au ținut douăzeci de ani. A căzut ca un erou cutropit, încheind o epocă însemnată din viața politică a Românilor, și caracterisând și prin căderea sa sistemul nenorocit împotriva căruia a luptat până la cea din urmă resuflare.

„Deșteptarea“.

»Deșteptarea« din Cernăuți scrie următoarele:

Procesul ultim de presă a zdrobit în fine puterea »Tribunei«, căci i-a impus jertfe din cale afară mari. Prin aproape douăzeci de ani »Tribuna« s'a luptat cu vitejle în fruntea ziaristicii române din Transilvania. Asupra ei se îndreptau mai crâncen atacurile, ca să-i forțeze căderea...

...S'a prăbușit »Tribuna« după o luptă lungă, de fală și onoare...

Asemenea scriu toate ziarele din România, dintre cari, neavând mult loc, dăm numai următoarele:

„Acțiunea“.

Amenzile suferite și întemnițările redactorilor săi nu au putut folosi ca să doboare »Tribuna«. Lovitura din urmă însă a fost decisivă. Valorosul organ a fost amendat cu întreaga sumă ce avea depusă drept cauțiune.

»Tribuna« a căzut cu sabia în mână pe câmpul de luptă, de cea mai frumoasă luptă ce a fost dat unui ziar să ducă: pentru libertatea neamului.

Onoare »Tribunei«.

„Observatorul“.

O veste dureroasă ne sosește din Sibiu: »Tribuna«, vrednicul organ al Românilor de peste munți, a încetat să mai apară, după ce a dus o luptă eroică...

Scrie apoi mai pe larg în termeni călduroși, pe cari noi nu-i putem reproduce.

Statua lui Rosetti.

C. A. Rosetti a fost un mare bărbat de stat al României. Democrat și prietin al poporului, el a lucrat mult cu fapta, cu vorba și cu condeiul pentru ridicarea și întărirea României. De aceea Românii recunoscători i-au ridicat o statuă în București, a cărei desvélire s'a făcut Dumineca trecută.

Statua înfățișează pe Rosetti pe genunchi cu ziarul »Românul«, întemeiat de el, și aruncând o căutătură înțeleaptă.

Eată câteva amănunte asupra desvélirii:

Duminecă la 10 ore un public mare era pe tribune și în jurul statuei încă nedeavéllită.

O mulțime de coroane sosite din toate părțile încunjurau frumoasa statuă lucrată la școala de meserii din Bue-

rești, după proiectul distinsului sculptor Hegel.

După serviciul religios, început la 10 și un sfert, de vicarul metropoliei, s'a ridicat tradiționala pânză la 10 jum., și s'a văzut statua admirabil lucrată.

Au vorbit d-nii: C. Nacu, din partea comitetului de inițiativă, a făcut biografia lui Rosetti.

În acest moment s'a împărțit gratuit un volum scos de tipograful Göbl în onoarea vechiului său prietin și client, marele patriot Costache Rosetti.

Di Perechide aduce omagii în numele corpurilor legiuitoare.

Di Olănescu-Ascanio pronunță o frumoasă cuvântare din partea Academiei Române, al cărei membru distins a fost Rosetti.

După di Assan, care reprezintă comerțul și industria, di Robescu, primarul Capitalei, ia în primire statua arătând că Bucureștiul se înfrumusețează pe zi ce merge cu monumente de seamă.

Apoi lumea, care venise în număr foarte mare, grație timpului favorabil, se răspândește.

Avansări în armata comună.

Cu ziua de 1 Maiu 1903 au fost înaintați, între alții, și următorii oficiali români, cari servesc în armata comună:

Colonelul Nicolau Cenna la gradul de general-major, comandant al brigadei 3 de infanterie.

La gradul de *locot.-colonel* majorii Ioan Iovescu în reg. 26 de inf.; Ioan Bogdan în reg. 64 de inf., George Popovici în reg. 2 de inf. și Demetriu Ionescu în reg. de divizie 28 de artilerie.

La gradul de *major*: căpitanii de cl. I. Silviu Herbay în reg. 85 de inf., Iosif Moga la depoul I. de montură.

La gradul de *căpitani cl. I.*: căpitanii de cl. II.: Dragutin Cioban în reg. 9 divizia 34 de artilerie (statul maior); Demetriu Herbay în reg. 83 de inf., Petru Babău în reg. 43 de infanterie. *Căpitani de cl. II.*: locotenenții Ioan Ziamba în reg. 41 de inf., Iuliu Curcolea în reg. 3 de vânători, Anton Costa în reg. 9 divizia 17 de artilerie, Dr. Adrian Nedelco auditor în reg. 51 de inf., Corneliu Bardosi auditor în reg. 50 de inf. (Brașov).

La gradul de *locotenenți*: sublocotenenții Ioan Drogli în reg. 61 de inf., Xenefon Roman în reg. 84 de inf., Ioan Finegariu în reg. 14 de inf., Robert Pop în reg. 56 de inf.

La gradul de *locotenent*: locuitorul de oficer Robert Bacca în reg. 51 de inf. *Medic de stab.*: medicul de reg. cl. I. Dr. Ioan Sturza în ministerul de războiu; *medic de regiment* cl. II. protomedicul Dr. Octavian Florea în reg. 65 de inf. *Căpitan de comptabilitate* cl. I. Alexandru Mița în reg. 83 de inf. *Accesist militar de comptabilitate*: Petru Erimescu în ministerul de războiu. *Oficial cl. III de registratură* Savu Munteanu la comanda de corp 7. *Veterinar militar* Eugeniu Petraș la herghelia din Sepsî-St.-Glorgiu.

Transferați au fost majorul Constantin Lalescu dela reg. 75 la reg. 74 de inf. Căpitanii de cl. I. Victor Chitul

dela corpul de stat maior la reg. 68 de inf., George Fleșariu dela reg. 14 la reg. 51 de inf. Locotenenții Constantin Popovici dela reg. 5 de husari la reg. 8 de husari, Ioan Franca dela reg. 5 la reg. 9 de husari, George cavaler Sârbu dela batalionul 14 de pioneri la bat. 15. Căpitanul de cl. II. George Drogli ca auditor dela reg. 33 de inf. la tribunalul de garnizoană în Cernăuți și sublocotenentul de comptabilitate Nicolau Borzea dela reg. de corp de artilerie 12 la batalionul 5 de vânători.

Revoluția din Salonic.

Este știut, că la stăruința puterilor europene, Sultanul a dat poruncă ca să se introducă în Turcia unele reforme pentru îmbunătățirea sorții supușilor săi. Aceste reforme nu au fost pretutindenea întâmpinate cu ochi buni. Mai ales locuitorii din Macedonia: Bulgari, Albanezi și alții s'au împotrivit reformelor și au atacat cu arme pe trimișii Sultanului, cari voiau să implinească reformele. Lupta aceasta între organele Sultanului și locuitorii din Macedonia decurge de luni de zile și o mulțime de oameni au fost omorâți din o parte și alta. Dintre toți resvrâțișii Bulgarii s'au dovedit până acum de cei mai primejdioși pentru pacea din împărăția turcească. O astfel de nouă revoluție pe care o descriem în următoarele s'a întâmplat în săptămâna aceasta în orașul numit *Salonic*.

Atentatele cu dînsmită erau pregătite de mult timp. Comitetul bulgar spera să provoace în modul acesta omorirea numeroșilor Europeni, cari locuiesc în Salonic, spre a face pe Puteri să intervină cu armele.

Saraffoff vestise de câțva timp că o să recurgă la dinamită pentru a-și atinge scopul, adică pentru a face pe Puteri să intervină.

Atentatele au fost comise, pe când stradele erau foarte insufleșite, fiind o seară frumoasă.

S'au aruncat mai mult de 50 de bombe cu dinamită și toate au explodat, incendiind casele, omorînd sau rănind persoanele.

Deosebit de acestea, s'au găsit multe bombe îngropate.

Mai multe case au ars. Oamenii au sărit pe ferestri.

S'au găsit foarte multe cadavre oribil mutilate.

Foarte mulți răniți au fost transportați la spitale. În timpul paniceii s'au făcut foarte multe arestări de Bulgari.

Localul clubului german a fost complet redus într'o movilă de ruine. Un German a murit cu capul sfărîmat. Toți ceilalți Germani, cari se aflau acolo, au fost răniți mai mult sau mai puțin grav.

Magazinul de petrol dela gară s'a aprins, căzând o bombă asupra lui.

De asemenea s'a aprins și localul școlii germane, însă stricăciunile au fost mici.

Între cei morți în luptele de pe strade sînt mai mulți Europeni, un soldat de sentinelă și un gardian dela banca otomană, morți de lovituri de pumnal.

Seara în timpul serviciului de vecer-
nie dela catedrala Sf. Stefan, Viena, un lu-
crător electro-tehnic anume Haag a
tras trei focuri de revolver asupra preo-
tului, care oficia.

Preotul a scăpat teafăr, însă pro-
fesorul de gimnasiu Jurasek a fost
rănit de moarte, ear' două doamne au
fost rănite ușor.

Panica a fost enormă.

Autorul atentatului a fost arestat.

Odată cu atentatele, bandele de
revoluționari au distrus liniile telegrafice
cari leagă Salonicul cu Constantinopolul
și cu Târnova, făcând stricăciune și
căii ferate, tot prin explozii de dinamită.

În vremea aceasta, alți Bulgari stră-
băteau în trăsuri orașul, aruncând, chiar
din trăsuri bombe cu dinamită asupra
băncilor, cafenelelor, restaurantelor și
cluburilor europene.

Gendarmii și soldații au avut lupte
teribile cu bandele până foarte târziu
noaptea.

Mulți atentatori au fost uciși.

Bandele se apărău cu focuri de
revolver și cu lovituri de cuțit.

Mulți soldați au fost deasemenea
uciși precum și mai mulți curioși.

Europenii s'au baricadat prin case
și au stat așa toată noaptea.

Gara căii ferate orientale a fost
deasemenea asaltată cu bombe, cari însă
aloi au făcut puține stricăciuni.

Luptele cu revolverele au durat
până în revărsatul zilei.

Trupele au încunjurat consulatele
pentru ca să le apere.

Pe bordul vaporului de mesagerii
'Quadaquivir' a izbucnit un foc care
a fost pricinuit de o explozie de dina-
mită. Autorul atentatului a fost arestat
la Ücüb.

Poșta centrală din Salonic a fost
asaltată de bande. Soldatul de sentinelă
a fost desarmat și trântit la pământ. În
vremea aceasta șapte Bulgari, intrând
în localul poștei, au aruncat bombe.

Este iminentă sosirea la Salonic a
cuirasatelor străine spre a proteja pe
Europeni.

Ambasadorii au protestat la Poartă
pentru lipsa de prevedere din partea
autorităților turcești din Salonic.

Se știe că comitetele revolu-
ționare au izbutit să scape de suprave-
ghere prin sume mari de bani.

Un detașament de 50 de soldați în-
cunjurase aproape de orașul Gorovici o
bandă bulgărească. Se începuse o luptă
înverșunată, când la auzul detunăturilor
de pușcă, au alergat țeranii din mai
multe sate dimprejur, cari la rîndul lor
au încunjurat pe soldați, trăgând asupra
lor un foc violent.

După o luptă de o oră numai doi
soldați au putut să prin minune să
scape prin fugă. Toți ceilalți au fost
omorîți până la unul.

Aproape de Glumambala o mare
bandă bulgară a fost încunjurată și di-
strusă de trupele turcești. 57 Bulgari
au fost uciși. Aproape de Belovo a fost
distrusă și o bandă. Trupele turcești
au făcut 50 de prizonieri cari au fost
trimiși la Ücüb.

O bandă de 300 Bulgari a jefuit
satele sârbești de lângă Oratovo și Cot-
giane.

La palatul administrativ și la lo-
cuința valiului din Bitolia s'au găsit
câte o bombă plină de dinamită, cu aju-
torul cărora să arunce în aer ambele
clădiri.

Atentatul n'a izbutit. Autorii au
rămas nedescoperiți. Panica în oraș
e mare.

Sînt temeri serioase, că populația
turcească să nu se dedea la represalii.
S'au luat măsuri din cele mai severe
pentru menținerea ordinii. Pe la toate
colțurile străzilor staționează patrulă pu-
ternice. E o adevărată stare de asediu.

SCRISORI.

Serate de-ale meseriașilor români.

Zi de sărbătoare a fost ziua de
Joi, 30 Aprilie a. c., pentru meseriașii
români din Sibiu. În această zi ținân-
du-se ședința literară a 4-a, întruni-
tu-ne-am în mare număr, cu mic cu mare,
în localitățile Reuniunii, cari încep a fi
prea puțin încăpătoare mai ales la ast-
fel de ocaziuni.

Președintelui nostru dl. *Vic. Tordă-
șianu* binevotază numeroșii oaspeți,
cari tot cu mai multă căldură și cu mai
mare atragere sînt către acest așeză-
mînt, chemat a lumina mințile, a cul-
tiva bunele moravuri și a nobilita inima.
De data aceasta ni-se pune în vedere,
că cu scop de-a se dezvolta tot mai
multă și mai rodnică activitate în jurul
Reuniunii, comitetul a luat hotărîrea
de-a forma un comitet de doamne și
d-goare, care ajutat de comitetul Reu-
niunii să colecteze de pe acum vesti-
minte, încălțăminte, albituri și altele
pentru Darurile de Crăciun, ce Reu-
niunea le împarte între săracii noștri.
Tot acest comitet va avea să poarte
grijă pentru mobilarea și decorarea lo-
calităților Reuniunii; el va angaja
doamne și d-goare pentru corul Reu-
niunii și mai pe sus de toate lui 'i-se
încredințează aflarea căilor și mijloa-
celor neapărate la înființarea mesei în-
vățăcelor. El va mai avea și chemarea
ca membrii din sinul lui să țină prele-
geri din grădinarit, din gospodărie, etc.
Cu formarea comitetului și respective
cu convocarea tuturor doamnelor (soții
de meseriași) și d-goarelor s'au încre-
dințat d-nele Cioran, Panfilie și Morariu
și d-goarele Stoice, Simțion și Roman.
Acest comitet odată alcătuit nouă vieță
va aduce în sinul societății noastre.

Făcînd după toate acestea o revistă
asupra sporiului, ce-l fac fondurile Reu-
niunii, scoate în relief jertfa adusă de
dl. *Ioan Vlad*, fost învățător în Orăștie,
care petrecînd în Sibiu ne-a onorat cu
prezența la această ședință și totodată
a dăruit în amintirea răposatei sale
mame Raveca suma de 30 cor., din cari
10 cor. fondului de 20 bani, 10 cor. celui
al văduvelor și 10 cor. fondului Dr. D.
P. Barcianu.

Din protocoalele citite de notarul
Reuniunii dl. *I. Apolzan* am remarcat
între altele raportul bibliotecarului *Nic.
Bratu* asupra cărților și revistelor, ce
se găsesc în biblioteca Reuniunii, și
asupra numărului membrilor, cari se
îndeletnicesc cu citirea acelor.

Programul seratei a fost desehit
de sodalul pantofar, dl. *Ioan Bîrsan* cu
declamarea poeziei 'Viitorul Român-
lui' de L. Antinescu; elevul preparand,
dl. *Vasile Popa* ne-a cântat cu precu-
siune și cu farmec mai multe doine po-
porale; sodalul pantofar dl. *Nicodim
Rusu* ne-a predat pe 'Popa și sluga'
de G. Coșbuc, producînd mult haz; dl.
Ioan Apolzan continuînd a traduce din
opul amintit în rapoartele anterioare,
de data aceasta ne a citit bucată 'Me-
seria e plug de aur' de Borie; sodalul
pantofar dl. *Vasile Dumitru* ne-a reci-
tat destul de bine, poezia 'Trei doamne
și toți trei' de Coșbuc; dl. *Vasile Nica*,
sodal pantofar, ne-a predat într-o fru-
moasă românească anecdota 'Țăranul la
dentist'. Dl. *George Nicola* ne-a ese-
cutat la violină mai multe arii de toată
frumusețea, fiind viu aplaudat. Mult și
nesfîrșit haz a produs dl. *Pantilie Cri-
șan*, sodal lăcătuș, cu anecdota 'Țiganul
la miere' de Speranță. Sod. pantofar
dl. *Ioan Bîrsan* ne-a dălectat cu o cân-
tare 'Despre originea Românilor'. Dl.
Filimon Dalorsan, sodal cișmar, rentors
din călătorie, ne-a predat 'Mărirea stră-
moșilor' de G. Șton, ear' dl. *V. Nica*
ne-a recitat anecdota 'Trei călugări'.
Dl. *Nicodim Rusu*, urcînd și el pentru
a 2-a oară tribuna, ne-a predat pe 'Nă-
nașul și fiul său' de Coșbuc. Punctul
final l-a avut clericalul dl. *Bana* întrei-
nîndu-ne cu mai multe drăgălașe com-
poziții esecutate la pianul Reuniunii.

Cu bucurie și veselie am asistat și
la această ședință și bucurie și veselie
am citit și din fețele participanților,
cari de bunăvoie, singur de dorul de-a
se convinge de sporiul, ce-l fac mes-
eriașii noștri — se adună în fiecare ul-
timă Joi din lună la câte o ședință li-
terară.

Un învățăcel.

Convocări.

Despărțământul Indolului, aparți-
nător Reuniunii învățătorilor gr.-cat. de
Alba-Iulia și Făgăraș, își va ține adu-
narea ordinară de primăvară la 10 Maiu
n. a. c., în școala gr.-cat. din Poșaga-
de-sus (Segagea). La această adunare
sînt rugați a lua parte toți învățătorii
acestui despărțământ, domnii preoți, ca
inspectori școlari, precum și toți aceia,
cari se interesează de înaintarea popo-
rului român.

Reuniunea înv. „Mariana“.

I.

Reuniunea înv. gr.-cat. 'Mariana',
despărț. II, își va ține adunarea gene-
rală ordinară la 10 Maiu 1903, în lo-
calitatea școlii conf. gr.-cat. din Ilva-
mare, la care se invită cu toată stima
a lua parte, atât d-nii membri cât și on-
public interesat de cauza învățămîntului.

II.

Filiala Nășudului a Reuniunii înv.
gr.-cat. 'Mariana' își va ține adunarea
sa anuală în 17 Maiu n. a. c., în localul
școlii conf. gr.-cat. din Nepos, la care
prin aceasta se invită cu toată stima
p. t. domnii membri, precum și toți aceia,
cari se interesează de înaintarea înv-
țămîntului poporal.

PARTEA ECONOMICĂ.

„Insecte stricăcioase pomilor și viilor“.

Sub titlul de mai sus a apărut în editura ministrului de agricultură o carte în limba maghiară de Iosif Iablonovski, care se întinde pe 7 coale de tipar, are 4 table colorate cu 20 desemnuri și care tractează 28 de insecte. Insectele acestea voim să le facem pe scurt cunoscute și cetitorilor noștri:

1. *Gândacul răpitor (polysila fulllo)* este de mărimea gândacului de Maiu, pe spate de culoare cenușie. El trăiește ziua ascuns în frunzele pomilor și ale viilor, cu cari se și nutrește și numai spre seară sboară și-și depune ouăle pe pagiștea verde. Din ouăle acestea se desvoltă niște omide, ca și ale gândacului de Maiu, cari trăesc la început cu rădăcinile crude ale ierburilor, ear' după-ce se mai întăresc, prin Iulie se scoboara la rădăcinile vițelor de vie sădite prin locurile nespoase sau chiar și rădăcinile pomilor, pe cari le sug și înveninează întocmai ca filoxera. Stîrpirea lui se poate face mai cu succes atunci, dacă i-se culeg larvele (omidele) din pământ și se nimicesc îndată ce vedem, că vițele de vie și pomii încep a se usca.

2. *Insectă găuritoare (adoxus obscurus)* este de mărimea unui grăunț de piper și începînd din Maiu până toamna trăiește pe frunzele viilor și ale pomilor, pe cari le găurește cu atîta măiestrie, încât omul nici nu le bagă în seamă până le întoarce puțin la soare. Atunci poate vedea mai multe găurici neregulate, cari se întind în lungul și latul foilor. Stîrpirea ei se poate face prin culegere cu mîna sau pascutul cu găinile.

3. *Păduchele de sânge (schizoneura lanigera)* se numește astfel, fiindcă dacă îl turtești cu degetele curge din el un fel de must roșu ca sângele. Trăiește de regulă pe crengile merilor și mai rar pe ale perilor. Pe unde acela se încuibază într'un număr mai însemnat, merii au o privesc, ca și

când ar fi acoperiți cu rociuri de paiageni. Acest parazit al merilor devine stricăcios prin aceea, că dacă se înmulțește, se urcă pe surceii fragezi, îi înțapă și înveninează, așa că după 5-6 ani merul se uscă și piere cu totul. Stîrpirea acestui parazit se poate face numai prin stringerea și arderea cuiburilor lui din pomi.

4. *Insecta cenușie de vie (otiorchynchuslinguistici)* este o insectă, care roade mai cu seamă mugurul vițelor de vie începînd de primăvara până toamna. Roaderea o face atît insecta desvoltată, cât și omidele ei. Stîrpirea insectei se poate face prin culegere și nimicire ear' a omidei prin stropirea viței cu leșie și peatră vînetă.

5. *Insecta bob de cânepă (peruelus jaminaris)* este cum o arată și numele de mărimea și culoarea sîmîntei de cânepă și n'are aripi. Ea nimicește viile și pomii mai cu seamă primăvara, pe timp de noapte. Noroc, că pe la noi până acuma nu e prea statornică, ci se ivește numai din când în când. Nimicirea ei mai cu succes se poate face atunci, dacă slobozim galițele prin vii, ca să o poată mânca.

6. *Vermele mare și mic de scoarță (scolytus pruni et rugulosus)* este un verme lungăreț cu o mulțime de picioare, care se vîră mai cu seamă prin scoarța pomilor mai bătrîni și o roade jur împrejur, așa că în cele din urmă și pomul trebuie să se uște. Stîrpirea lui nu se poate face altcum, decît tăind și arzînd pomul atacat. După vermii acestia umblă și gheunoaiele când ciocnesc prin pomi, ca să-și alunge la un loc acomodat, de unde apoi să-și poată prinde mai ușor.

7. *Vermele ghibos (xyleborus dispar)*, trăiește asemenea pe sub scoarța pomilor, unde muierușca își depune și ouăle ei tot sub aceea și din cari se desvoltă apoi tot atîtea insecte mici, cari rod scoarța pomilor, o găuresc ca pe un ciur și în cele din urmă fac pomul de să uscă cu totul. Când vedem asemenea pomi atacați de vermi trebuie să-și nimicim îndată, ca să nu se infecteze și cei sănătoși.

8. *Fluturul sfredelitor mare și mic (cossus aut cossus ligniperda zezera pirinina)*, care trăiește de asemenea prin pomi unde femeiușca își depune ouăle în număr de 150—200 printre crengile coroanei. Din ouăle acestea se desvoltă apoi niște omide, cari se vîră cu încetul sub scoarța pomilor mai bătrîni, unde trăiește cîte doi ani, în care restimp așa o găurește de tare, încât în cele din urmă se uscă de tot și pomul. Stîrpirea acestora se poate face prin culegere și ardere.

9. *Păduchii cu scut (lecanium)*, sînt de mai multe feluri: de pruni, de meri, de peri ș. a. Ei se numesc așa, fiindcă pe spate au un fel de scut tare. Femeiuștele depun vara 2—3000 de ouă, din cari apoi se desvoltă tot atîtea insecte, cari trăiesc mai cu seamă în dosul frunzelor dela pomi, pe cari le sug și rod până când uneori se uscă de tot. Stîrpirea lor se face mai cu succes culegînd bărbătește cuiburile de ouă.

10. *Gândacul verde (anomola vitis)*, este asemenea de mai multe feluri. El se arată mai cu seamă după seceriș pe vîrfurile vițelor de vie, unde mîncă frunzele și mlădițele tinere. În contra acestui gândac ne putem apăra așa, că tindem pe sub vițele atăcate un țol alb, pe cari apoi le scuturăm dimineața și le nimicim.

11. *Vermele de surcei (rynychites coeruleus)* se arată mai cu seamă prin Aprilie pe crengile pomilor, unde pîndește până prin Maiu, când ies surceii tineri, pe cari apoi îi găurește și-și depune ouăle sub scoarța lor. Surceii astfel găuriți se vestejesc și în cele din urmă se usucă de tot. Stîrpirea acestui gândac se poate face numai prin scuturarea pomilor dimineața pe anumite țoale albe, după care apoi se arde.

12. *Vermele de vie (rhinomacer betulae aut rhynchitetes betuleti)* este o insectă mică și verzie, care atacă mai cu seamă foile vițelor de vie și ale perilor, pe cari le adună în forma unei țigări și acolo își depune ouăle lor în număr de 10—15. Stîrpirea lui se poate face numai prin stingerea și arderea frunzelor atacate.

Moara de pe tîu.

De N. R. Păunaș.
(Urmare).

Zărind haiducii urme de cai în cărărușă, rupseră cu îndoiala și apucară cătră săticel spriginind privirile lor de urmele cari se lămureau pe cărărușă. Prin ogrăzi trecură fără sgomot, cumpănind tăcerea lor liniștea cuprinsului. Scăpați din ogrăzi urmăriau cărarea prin luncile îmbrăbodite cu stropi de rouă. Vezînd că telegarii n'au dat greș cărărușii, care ducea la moară, obliciră că numai fata cea isteată și voinică a morarului se va fi încumetat a-și păcăli astfel. De mers la moară le era cam cu ghețu-n oase, că prea multe păcate va urîți haina sufletului lor; pe de altă parte le era teamă că o să-și apuce zorile în hotar. Vêtavului însă nu-i veni nici decum la socoteală, să-și rămîna caii pradă în mînilor morarului.

Se gîndi și rîngîndi; în urmă alese doi haiduci, pe cei mai isteți și blăjini, ca să meargă la moară, să ispitască grajdurile morarului, și de-or fi cailor acolo, fără sgomot, să-și deslege și să apuce cătră pădure, adăpostul lor. »De se va nimeri ca să vă prindă, se nu vă folosiți de arme, ci de bună voie să vă predați, că așa e plăcut lui D-zeu. Isus Mîntuitorul nostru de bună voie s'a predat în mînilor judecătorilor jidovi, și când a scos Petru sabia să taie în carne viie, n'a rostit el oare cuvintele: Petre, bagăți săbia în teacă, căci cel-ce scoate sabia din teacă, de sabie va muri! Dați-vă plainici, de bună voie, și D-zeu vă eartă, chiar și când oamenii nu vă eartă. Mergeți în pace, și să veniți cu isbîndă! Ear' noi să mergem la marele împărat, în codru, căruia să ne jeluim, la care milă aflăm«.

Lute tăiară luncile, culcînd floricelele plăpînde la pământ cu piciorul, țînînd codrul în ochi. Ajunși sub poa-

lele regelui vestit să deteră haiducii pe doinit de își rupea inima, auzindu-i. Departe ispitesc doina lor liniștea cucernică a codrului visător. Numai bietul vêtav mergea singur, tăcut, îngîndurat, pe cotiturile potecilor. 'I-se umplea inima de jale și ochii de lacrimi, gîndindu-se la frumsețea morarului. Inima lui i-se plînsese cu de-abinele cătră fecioară.

Intr'aceea cei doi haiduci, bătuți de soarte a merge de-a ispititul grajdurilor dela moară, ajunseră la țintă și minune! au isbutit a scoate toți cailor din ograda morii, fără să-și vadă puii de om.

In moară oamenii erau încă înflăcărați de vorbele fecioarei. Unii plesneau aerul cu mînilor, alții rosteau injurături, toți erau neastîmpărați. Numai sîrmanul morar sta ca împetrit, supărat de moarte pentru fată, singurul lui odor. Vorbele ei de adinea-ori îl făcură tot mai mult să creadă că »Păunița« stă

13. *Fluturul de mărăcine* (*aporia crataegi*) nu este altul, decât fluturul, care își depune ouăle pe frunzele pomilor, unde ernează, și apoi primăvara es tot atâtea, cari rod frunzele pomilor. Stîrpirea acestora se pot face numai așa, dacă culegem preste eamnă bărbătește frunzele, ce le vedem atăcate prin pomi și apoi le ardem în foc.

14. *Fluturul cu coada galbină* (*porthesia chryzorrhoea*.) își depun ouăle asemenea pe frunzele pomilor, pe cari le adună mai multe la oaltă ca pe un cuibuleț. Se poate nimici tot numai prin culegere și ardere.

(Va urma).

Mierea de albine și întrebuințările ei medicale.

Mierea este o substanță sacharată, culeasă de albine din flori, schimbată puțin în stomacul lor de o altă substanță numită »invertină«, și strînsă în celulele de ceară ale fagurilor.

Pe lângă întrebuințările ei, în economia domestică, în comerț și industrie, mierea este un medicament folositor într-o mulțime de boale, și prin urmare poate aduce foloase însemnate când o avem la îndemână, nefiind vătămătoare, chiar luată într-o cantitate mai mare. Astfel pe dinlăuntru se poate da:

1. În »anemie« (lipsă de sânge) sau la oamenii slabi, cu puțin sânge, luată câte două lingurițe mici dimineața sau înaintea mesei, mai mult timp, aduce poftă de mâncare, produce în organism o ridicare de căldură, și dă putere mai multă acestor persoane, prin urmare foarte de recomandat persoanelor slabe, copiilor în momentul creșterii și bătrânilor, este în același timp o doctorie plăcută la gust și nu produce constipație (incuială).

2. La »constipație« (incuială) în dosă de 60—90 grame la copii, și 100—150 grame la oamenii mari, aduce imediat folos; o putem da și în clistire în măsură de 30—120 grame, topită în 100—400 gr. apă sau lapte.

3. Pentru »durere de cap«, spre a »liniști nervii«, sau »pentru a dormi«, este de ajuns a bea un pahar de apă caldă cu 2—3 lingurițe de miere și va produce efectul dorit.

4. În fine la »răceli, durere de gât, guturai, tuse etc., este bine ca ceaiul cald ce-l vom lua să-l îndulcim cu 2—3 lingurițe cu miere, și pe lângă efectul seu ușurător, va fi și întăritor în același timp.

Pe din afară se poate da:

1. La »gâlci«, făcând gargară în gât, cu amestecul următor: miere 125 grame, peatră acră, sau oțet, 25 grame, și apă 1000 grame; pentru pușchelele (afte) sau mărăgăritărelul din gura copiilor, este de ajuns să ungem în gură cu acest amestec ca să se vindece.

2. La »arsuri«, este foarte bună amestecată cu unt-de lemn sau punând pe arsură aluat făcut cu miere și cu făină de seacă.

3. Pentru crepăturile mânilor, buzelor, la negei și la răni, se pot întrebuința cu folos spălări sau unsori făcute cu apă și miere.

În fine la unele »durere de ochi« aduce ușurare și folos, dacă vom picura în ochi, miere amestecată cu apă în părți egale.

Dr. Constantin An. Macri,

Însoțiri economice.

Fiind noi Românii un popor agricol, ar trebui să avem reuniuni agricole și însoțiri economice de magazin în toate părțile. Durere însă că de aceste avem puține. Însoțiri economice avem numai două, una »Ceres« în Satul-nou și alta »Agricola« în Hunedoara.

Ca să se vadă ce scop urmăresc și în ce direcție lucră această fel de însoțiri, reproducem aci statutele însoțirii economice »Agricola«.

Eată aceste statute:

I. Firma, sediul și durata.

§ 1.

Sub firma »Agricola«, însoțire economică de magazin și anticipații în Hunedoara; ungurește: »Agricola«, gazdasági raktár és előleg szövetkezet Vajda Hunyadon; nemțește: »Agricola« wirtschaftliche Magazin und Vorschuss Genossenschaft in Vajdahunyad — se înființează o însoțire cu sediul în Hunedoara pe timp de 99 ani.

Firma însoțirii, scrisă sau stampilată, o subscriu doi membri ai direcțiunii sau un membru al direcțiunii cu directorul executiv sau cu alt oficial îndreptățit la aceasta. Corespondența și gestiunea internă o poate subscrie și numai directorul executiv, cu sau fără alt oficial.

II. Scopul și mijloacele.

§ 2.

Scopul însoțirii este promovarea intereselor agricole în special și spriginirea progresului economic în general. În ajungerea acestui scop, însoțirea în primul rînd se va ocupa cu:

a) valorisarea — cumpărarea, vînzarea și mijlocirea — produselor agricole (cereale, semințe, poame etc.);

b) valorisarea și procurarea uneltelor și mașinilor agricole și industriale;

c) acordarea și mijlocirea anticipațiilor pe bucate, produse și alte averi mobile;

d) afaceri de incasso, efecte, escompt și depuneri;

e) afaceri de lombard și amanete;

f) valorisarea de agri și edificii economice și în fine, în baza hotărîrii direcțiunii și cu alte afaceri comerciale, în conformitate cu §§ ii 258—259 din legea comercială.

Toate aceste afaceri le resoalvă însoțirea sau prin centrala din Hunedoara sau prin filialele, ce eventual le ar deschide direcțiunea, cu aprobarea ulterioară a adunării generale.

§ 3.

Capitalul însoțirii se formează prin cote (părți fundamentale) de egală valoare.

Valoarea nominală a unei cote este 50 coroane.

IV. Quotele (părțile fundamentale).

§ 4.

Quotele à 50 cor. sînt înscrise pe nume și sînt indivisibile. Quotele (documentul) sînt subscribe de doi membri în direcțiune, sînt numerisate și provăzute cu cuponi și un talon.

§ 5.

La subscrierea quotelor, respective la prima provocare a direcțiunii, sînt a se solvi 10% din valoarea nominală a acelor și de fiecare quotă câte 1 coroană spese de fondare. Restul prețului de quote se solvește în urmarea provocărilor direcțiunii. Aceste provocări însă nu pot urma în intervale mai scurte de 2 luni și pentru rate mai mari de 20% sau la intervale de câte 1 lună și pentru rate de câte 10%. Solvirile făcute se cui-

în adevăr în legături cu »Ucigăl crucea«, sau cel puțin că e o vrăjitoare, o sgribțuroaică. Căci vezi Doamne unde s'a mai auzit, ca fată să meargă în miezul nopții la morminte fără de a 'i-se întempla ceva! Pe de altă parte vedea că graiul vrăjit al fecioarei nefericește țărănimea; căci ascultând țeranii multe de alde astea nu va mai purta grija gliei, se vor sărăci, nu se vor îngriji de suflet ci se vor face ca păgâni, omorându-se. Vedea el în vorbele fetei, ce altu nu vedea. Oblici chiar, că fata e peirea țărânimii, și decât să peară obștia românească, mai bine moarte inimei sale, mai bine fără fată. Plin de jale și un fel de frică se uită la odorul lui de odinioară, la fericirea lui perdată, care tot în fereastră sta măsurând zarea fumurie cu ochii. Îi era greu la inimă povara mare, il muncia un gând. Nu știa cum să se descarce de povară de gândul acesta ce îi îngreua creerul. În urmă să hotărî a ispiți fata doar' că

va spune ceva, care să o mântue, să-l mântue; să hotărî să-i ispitască credința despre D-zeu și de va răspunde lămurit, ca o creștință credincioasă curată va fi, de să va cutremura însă la auzul numelui sfânt ca pe o vrăjitoare o să o dea în mâinile stăpînirii. Deci să cam apropie de ea și îi vorbește: »Draga tatii, de te simți tu cu fața curată, vorbește-mi ceva despre credința ta în D-zeu! Crezi tu în D-zeu Tatăl din cer?« Fata sta lângă fereastră, înlemnită parecă, sprijinită de perețele alb. La auzul acestui graiu se cutremură, auzind dela părintele seu astfel de vorbe, se supără și nu vru să răspundă. »Te rog aici în fața tu-turora, de iubesti tu mamă și tată, spune-mi crezi tu în Tatăl, Fiul și Duhul sfânt«. Fata se cutremură și mai tare earăși nu vru să răspundă, ci îngălbeni de supărare și de mânie, că tatăl ei se îndoeste de credința ei. »Vedeți oameni buni, cum îngălbenește cum se

cutremură, când îi pomenesc de sfânta Treime«. Obștia se încruci la vîzul întemplatelor. Morarul nu se îngădui însă cu atîta, ci o mai întrebă odată »Nu te cutremura, copila mea, te mai rog odată, te jur pe ce ai mai sfânt vorbește-mi: rogite tu lui D-zeu, crezi în îngeri, sfinți, și Maica Preceastă?« Fata nu mai putu, se clătină pe picioare, dădu un țipet desperat, și gâlbeni că ceara, răsbate mulțimea care înfiorându-se se dedea în lături întră repede în chilia vecină, unde se incuie. »E vrăjitoare, sgribțuroaică strigă desperat morarul și obștia încrucișându-se murmură cu spaima în oase vorba morarului, care pe aci pe aci era să leșine de spaimă și rușine...

»Nu vă spăriați, oameni buni, rostii morariul venindu-și în ori, de sgribțuroaică, că stă în legături cu necuratul; mîne va fi dată în mâinile stăpînirii, unde va fi răsplătită. Ați auzit cum vorbea, ca o nebună, că e mi-

tează prin adeverințe provisorii, ear' quotele (documentul) se eliberează numai după solvirea prețului întreg.

§. 6.

Pentru ratele ce nu s'au solvit la termenul fixat de direcțiune, se plătesc 8% interese de întârziere. Rata nesolvită nici după două provocări, urmate la intervale de câte o lună după termen, îndreptățește direcțiunea să nimicească quota respectivă și să transpună plățile făcute în fondul de rezervă al însoțirii. Fostul proprietar al quotei rămâne însă în obligament față de însoțire până la 50% din valoarea nominală a cuotelor subscrise.

§. 7.

Transcrierea quotelor este îngăduită. Însoțirea însă nu primește nici o răspundere pentru indosamentele sau cesiunile făcute și noul proprietar numai atunci se va privi ca membru al însoțirii, când va fi declarat de atare din partea direcțiunii.

La transcriere, pe lângă taxele de timbru este a se solvi în favorul fondului de rezervă, după fiecare quotă, câte 2 coroană

V. Membrii însoțirii.

§. 8.

Membru al însoțirii se privește fiecare proprietar de una sau mai multe quote.

§. 9.

Asupra primirii sau neprimirii membrilor decide direcțiunea însoțirii, cu aprobarea ulterioară a adunării generale.

Respingerea vre-unui oferent de membru nu se motivează.

§. 10.

Membrii sînt responsabili față de însoțire numai până la suma quotelor subscrise.

§. 11.

Membrii intrați după ce însoțirea va avea fonduri proprii sînt datori să contribuie la fondul de rezervă al însoțirii, după fiecare quotă nou emisă și subscrisă, cu suma ce revine din averea (fondurile proprii) însoțirii, după câte o quotă deja indusă în registrele însoțirii.

§. 12.

Întrarea membrilor noi se poate face în ori-ce timp. Eșirea din însoțire poate urma prin: a) hotărîre liberă, b) moarte, c) transcriere de quote și d) eschiderea amintită în §-ul 15.

Eșirea de bună voie e legată de un termen de abdicere de 3 ani. Sopotirea acestor ani începe cu prima zi a anului ce urmează după anul în care s'a anunțat în scris la di-

recțiune intenția de a eși din însoțire. Arătarea aceasta trebuie făcută înainte de încheierea anului de gestiune cu cel puțin 3 luni.

Ca proprietari ai quotelor rămase după un membru răposat se privesc urmașii legitimi ai aceluia — întru-cât acestia vor arăta și eventual vor documenta direcțiunii moștenirea. Când un membru își transcrie toate cuotele se privește ca eșit din însoțire.

§. 13.

Responsabilitatea membrilor eșii din însoțire se lasă normată prin dispozițiile legii comerciale.

§. 14.

Membru eșit din însoțire are drept să pretindă numai restituirea prețului nominal, deja solvit al quotelor subscrise, se înțelege împreună cu dividendă fixată pe anul cu finea căruia se privește de eșit. La fondurile sau la alte averi ale însoțirii nu are nici un fel de drept.

§. 15.

Fiecare membru e dator să spriginească însoțirea întru ajungerea scopurilor sale. Membru dovedit că lucră în contra însoțirii, face aceeaia concurență periculoasă și neiertată sau o discreditează — poate fi eschis prin votul secret al adunării generale.

Membru eschis își pierde ori-ce drept față de însoțire — afară de dreptul de a-și primi valoarea nominală, deja solvită a quotelor subscrise.

§. 16.

Drepturile membrilor, exercitate prin adunarea generală, sînt indeosebi următoarele:

a) are drept să pretindă solvirea dividendei după quotele ce le are în mărimea și în timpul fixat de adunarea generală;

b) are drept de vot decisiv în adunarea generală;

c) în cazul liquidării însoțirii, are drept la averea aceeaia — în proporția quotelor, ce posedă.

(Va urma.)

Copiii sănătoși se nasc din părinți sănătoși.

Dumnezeu, în înțelepciunea sa nemărginită, a lăsat ca oamenii să se nască prin căsătorie și să-și primească creșterea în sinul familiei, căreia 'i-s'a dat frumoasa dar' greua sarcină, de a-și forma copiii pentru viață.

reasa Măniutorului, și cu vorbe vrăjite de «Ucigă! peatra» a vrut să ne otrăvească inimile, să ne facă pe toți slugile diavolului. Nu-i credeți ei, nu om, a vorbit din ea, ci dracul de care este cuprinsă a vorbit. Cine oare a mai auzit la țeran, cu frica lui D-zeu, astfel de graiu iscusit »ci că la dracul e iscusința cea mai mare, de a face rău«. Și ea rău a vrut să facă, ne spunea să ne facem noi alte legi, să călcăm legile strămoșilor, să ne înfrângem cu semenii noștri. Oare Tatăl din cer, vestit-a vre-o dată popoarelor sale ca să se răcoale să verse sânge, să se omoare? Nu ci numai necuratul a adus astfel de dorințe în lume, el face vrajbă, prin el a intrat sfada în lume. Necuratul umblă și acum prin fata înlănțuită de el, ne, îndeamnă, să călcăm poruncile D-zeștii, ca să ne facem vrednici de osinda de veci.

Noi sîntem țerani pacinici iubitori de liniște, ocrotiți de D-zeu, și de »gro-

ful mării sa» care de D-zeu este pus peste noi. Puterea care o are asupra noastră, dela D-zeu este, și de nu 'i-ar fi dato Tatăl din cer, nu ar ave-o. Nu sîntem învățați a rupe lanțuri, rupă-le cu-'i e dat să le rupă. Noi nu sîntem dedați a manui spada și sulița, ci plugul, și biciul. Să fim liniștiți, pacinici ascultând poruncile celor mai mari, să dăm ce este a Impăratului, împăratului ce este a lui D-zeu, lui D-zeu. Să lucrăm după cuviință pămîntul, să-l îngrijim din răspuțeri, căci aceasta este comoara cea mai mare, după limbă și legea străveche. Al nostru e pămîntul, a celor din frunte poruncile ei le au în grijă. Noi să iubim pămîntul, comoara care ne dă hrana de toate zile, și dacă foc și sabia să va năpusti asupra cătunelor și asupra holdelor noastre și le va sdrobi să nu desnădăjduim, căci D-zeu e în cer, și ne ajută. Nu în putere residă D-zeu ci în dreptate, în adevăr. Case nouă ne vom clădi, și

Când un grădinar voiește să dobandească roade multe și de bună calitate, cumpără o bucată de pămînt, potrivită pentru cultura ce voiește să facă și apoi o cultivă cât se poate de îngrijit. Tot ce crede că ar pute să-i aducă vre-o vătămă scopului urmărit, este înlăturat și nu se dă îndărăt dela nici un sacrificiu.

Dacă un grădinar priceput ia atâtea măsuri, înainte de a se apuca de lucru oare tinerul și tinera, cari au să întemeze o familie, nu trebuie să se gîndească la urmașii lor?

Este neîndoios că din părinți bolnăvicioși se nasc copii slăbănogi. De aceea nimeni n'ar trebui să se căsătorească, dacă nu este pe deplin sănătos.

Pentru aceasta se cere o constituție robustă și o dezvoltare normală a corpului, precum și a tuturor facultăților sufletești. Într'un cuvînt, oricine voiește a se căsători și prin aceasta să fie folositor omenirii, trebuie să aibă corpul și sufletul sănătos; căci nu numai boalele corpului pot să aibă urmări nenorocite pentru viitorul familiei, dar' și numeroasele scăderi ale sufletului.

Relele sufletești precum invidia, mânia, necumpătarea, sgărcenia, luxul etc. se pot moșteni dela părinți tot așa de bine, ca și boalele corpului. Dar' ceea ce este mai de îngrijit este faptul că aceste rele trec până la a 3-a generațiune, după cum zice și sfînta scriptură.

Se întîmplă une-ori că aîntăia generațiune este abia atinsă. În asemenea cas trebuie să se aștepte cineva cu siguranță a vedea urmările răului dezvoltându-se la a 2-a și mai cu seamă la a 3-a generațiune.

Proverbul zice: »Cum e pămîntul așa sînt și roadele«, și »Cum e tatăl așa este și fiul«.

Ce bine ar fi ca înainte de a lua o hotărîre atît de serioasă, fiecare să-și pună următoarele întrebări: Sînt eu în stare de a mă căsători? Nu cumva sînt stăpînit de patimi sufletești, cari

cu primăvara alte holde vor răsări; Din isnou vom lucra pămîntul, căci el tot acela va rămîne, nu se va schimba, neclintit este el, precum și noi neclintiți vom fi de vom nădăjdui în D-zeu și vom rămîne credincioși pămîntului.

«Să nu ne sfîșiem să nu ne nimicim să nu răpim dreptul semenilor noștri, căci aceea e vrerea diavolului, ear' nu a lui Christos. Sfînta scriptură zice: să ne iubim unii pe alții să fim ca frați, să ne dăm mîna de ajutor unui altuia, Să fim blânzi și milostivi precum Tatăl din ceriuri milostiv și îndurător este. Să nu ne facem noi judecători, căci numai unul este și acela e în ceriuri, care zice că să nu judecăm pe alții ca să nu fim judecați. Și cu ce măsură vom măsura cu aceeași ni-se va măsura și nouă. Să zice că orbecăm prin întunecime. Așa a fost vrerea Domnului, care cu întunecime nea pedepsit pentru păcatele noastre. Când ne vom ispăși pe-

mai târziu 'mi-ar umplè vieața de amărăciune și de care vor avè sè suferè copiii mei până la a 3-a generațiune?

Prin aceasta nu trebuie sè se înțeleagă, că numai oamenii perfect sănătoși au dreptul la însurătoare. Zic nu, fiindcă și cei atinși de multe boale trupești și sufletești, ce pot trece asupra copiilor, se pot însănătoși cu timpul și prin urmare pot deveni liberi de a se căsători.

E drept, că nenumărate sânt boalele de cari suferă omenirea în ziua de astăzi; dar' tot atât de multe sânt și leacurile pe cari Dumnezeu le-a pus la îndemâna fiecăruia. Voință și răbdare sè aibă omul și se poate mântui și de boalele cele mai înrădăcinate în trupul seu. Și cum între corp și suflet se află o strinsă legătură, de cele mai multe ori odată cu vindecarea trupească se poate dobândi și cea sufletească: căci numai într'un corp sănătos se poate afla un suflet sănătos.

Prin urmare numai acela, care are atât corpul cât și sufletul sănătos, poate sè se aștepte la urmași sănătoși. Căci precum cineva nu poate sè aibă fructe bune dela un arbore pipernicit, tot astfel părinții bolnăvicioși sau vicioși nu pot da naștere la copii sănătoși și cinstiți.

Din »Albina«.

Știri economice, comere., jurid., industr.

Siberia economică. »Vossische« Ze tung anunță, că Rusia plănuește sè facă în Siberia nouă linii ferate, de un marea interes economic pentru imperiul rusesc.

Este vorba sè se unească printr'o linie ferată Mongolia cu marea linie transiberiană.

Banca „Armonia“. Cu Nr 3075/903 tribunalul din Ibașfa!eu a încuviințat statutele băncii de împrumut »Armonia«.

Despre ce încunoscintând cetitorii aducem cu plăcere la cunoștință că cu prima Maiu st. n. banca »Armonia« și-a început activitatea în Cincul-mare (Nagy-Sink:) strada »Pe drum« casele Dlui Hariton Prescurea.

Totodată acționarii sânt rugați că cel mult până în 20 Maiu st. n. sè solvească de

catele, D-zeul neamurilor, cu lumina sa dumnezească va lumina mințile noastre și cu raze de foc va rupe întunerecul. Pacinici ascultători cu frica lui D-zeu sè fim, ca sè nu ne facem vrednici de osândă mai mare. Sè ne lucrăm glia hărăzită nouă din strămoși, sè ne vedem de holde, cari surid din bunătatea lui D-zeu. Ajutându-ne unii pe alți ca frați sè ne iubim, ca sè sdrobim puterea diavolului.»

»Așa este, sè ne iubim, ajutam, sè iubim pământul, sè-l îngrijim, că acesta e al nostru, el ne dă hrana de toate zilele«, strigă obștia cu o gură, »la stăpânire cu vrăjitoarea, cu fermecătoarea!«

Intr'aceea sosiră și ucenicii în casă și vestiră că grăunțele toate sânt făcute făină și că zorile încep dinspre soare, răsare, a sè arăta.

In spre soare răsare zarea ardea ca în para focului. Sprijinit pe munții din apropiere sè vedise soarele, deschi-

fieste care actiune 10% (10 coroane) precum și separat după fie care actiune una coroană ca spese de fundare.

Acei d-ni, cari sânt în starea favorabilă de a solvi suma restantă deodată, sânt rugați a o trimite pe numele societății »Armonia«

Din ședința direcțiunei ținută la 30 Aprilie 1903. *Direcțiunea.*

Export de vite oprit. Ministrul de interne austriac a oprit esportul de porci în Austria din următoarele comitate și cercuri din Ungaria: Cercul Blaj și Aiud din comitatul Albeinf., cercul Năsăud din comitatul Bistrița-Năsăud, cercul Hususeu din comitatul Tërnaveni-mici și cercul Hust din Maramurës, apoi din orașul Aiud. Causa e boala de porci, ce grasează în acestea cercuri.

Brânză românească în America și ciobanii nostri. Mai multe case din America au trimis reprezentanți în România, cari sè tocmească un oare-care număr de ciobani români, dela cari sè învețe minunatul lor meșteșug în facerea brânzeturilor.

Cumpărări de pește. În orașul Galați au sosit mai mulți comercianți de pescărie din Ungaria. Acestia au făcut însemnate cumpărături de pește sărat indigen și rusesc.

SFATURI.

Conservarea cleiului. Cleiul animal pentru timplari, ca și coca din scrobială, se păstrează fără mucegăială, dacă-i adăogăm puțin acid salicilic, adecă: 10 grame acid salicilic topit în 200 grame apă, ajunge pentru un chilogram de clei. Acest amestec se toarnă în clei pe când îl topim.

Animalele și muștele. În căldurile mari animalele, mai ales cele înhămate ale căror mișcări nu sânt libere, sânt grozav de chinuite de muște sau de late insecte.

zënd ochiul cel mare de foc. Razele purpurii sè frângeau prin roua dimineții, și parcă toată natura rîdea. În vèzduh era o răcoare plăcută, și un miros de flori câmpenești umplea întreg cuprinsul. Dinspre faptul dimineții lumina sè vărsa potop, rânind întunerecul. Imprejurimea sè lămurea din ce în ce mai bine. (Va urma).

RÎS.

Încurajare.

Dra. Nu-mi puteam închipul nici odată, că îmi vei cere mâna. Eu nu te-am încurajat în acest lucru.

Di. Dta ai uitat, dră, că mi-ai comunicat odată, că ai o zestre de 100 mii cor.

Din »Femeia și Fam.«

Printre mijloacele cele mai bune ca sè depărtăm muștele supărăcioase cităm:

1. O soluțiune (topire) de assafoetida 60 gr. într'un pahar de oțet, și două pahare de apă cu care se freacă calul la părțile cele mai simțitoare, urechi, sub pânțele etc.

2. O soluțiune de acid fenic.

3. O decoctiune de quassia amară.

4. O decoctiune de foi de nuc.

Câteva picături de unt de laur în urechile calului depărtează muștele cele mai supărăcioase.

In atențiunea stuparilor. »Revista Bistriței« recomandă stuparilor următoarele:

Dacă n'ați pus până acum, puneți în apropierea stupinei un vas cu apă și mușchi pentru albine. Nu vè puteți închipui câtă îndemână le faceți lor și cât folos vè faceți vouë, câte albine ați scăpat de perire, căci neputându-se lipsi de apă la facerea nutremântului pentru pui, ies și pe timp friguros după apă perzându-se cu miile, pe când avînd-o aproape în câteva clipe aduc cât le trebuie. La două trei zile dela punerea vasului sè vor fi îndatinat albinele singure cu locul, căci primăvara fiind mare lipsă de apă se chiamă una pe alta unde au aflat apă, ca și cum ar fi aflat miere, pe când vara nu o prea prețuesc, căci pot sbura unde le place. Apa din vas trebuie adausă peste zi, dar' sè nu treacă peste mușchi, căci se pot îneca albinele

FELURIMI.

Un trib de oameni fără picioare. Se semnaleză existența unui neam de oameni, în Noua Guinee, numiți Ahgaiambo, adecă fără picioare. Ei trăesc, afirmă sir Francisc Winter, care descrie moravurile lor într'un lung raport adresat guvernatorului general al Australiei, în mijlocul lacurilor, umblă tot timpul în luntre sau înot și nu se simt la largul lor decât în mlaștine. Ei se culcă în niște colibe mici clădite pe pari de-asupra apei. Acest trib de »apozii« trăește în mod patriarchal pe piciorul celei mai perfecte solidarități.

Căldura corpului omenesc. Un medic american a măsurat ani de-arëndul cu un aparat anumit căldura corpului omenesc. Dinsul a luat în cercul cercetărilor sale nu numai bărbați, ci și femei și copii și a ajuns la rezultatul, că corpul femeesc e cu $\frac{3}{4}$ grade mai cald, decât cel bărbătesc. Corpul bărbatului nici odată n'a fost mai cald, ca al femeii. Corpul copilului e totdeauna mai cald ca al oamenilor în vèrstă. Deosebirea e aici chiar un grad. Corpul copilașilor în leagăn e cel mai cald. S'a constatat apoi și aceea, că partea dreaptă și stângă a corpului nu e nici odată într'o formă de caldă. Partea stângă a corpului e totdeauna mai caldă, ca cea dreaptă.

CRONICĂ.

Alegere de preot în Rășinari. Duminecă, în 3 Mai n., s'a efectuat alegerea de preot în Rășinari. Candidați: Maniu Lungu, inv. în Rășinari, și V. Runcean, adm. paroch. în Rășinari. A fost ales cu majoritate de voturi candidatul M. Lungu față de celalalt candidat V. Runcean.

Profesorul Emil Sabo, dela gimnaziul din Blaj, a făcut în 28 Aprilie, cu laudă, examenul de specialitate din istorie și geografie, la universitatea din Cluj.

Alegere. Adunarea generală a reuniunii regnicolare pentru ajutorarea alienașilor însănoțoși a ales pe dl *Iuliu de Bardoși*, de membru în comitet.

Mare nenorocire la Oravița. Comisarul direcțiunii de finanțe din Lugoj, trimis la Oravița să controleze casa statului, a constatat acolo defraudări mari. S'a adevărit, că lipsec din casă peste 47 000 coroane. Din această sumă s'au aflat într'un loc ascuns al casei 17 000 coroane, așa că lipsa se reduce la 30 000 coroane. Oficiantul de dare Hugo Rieser a recunoscut, că în conștălegere cu controlorul Mózsi Szabó au defraudat laolaltă suma care lipsește și deja de 10 ani au început să defraudeze. Amândoi au fost arestați.

Sub roatele trenului. Zilele trecute s'a ciocnit trenul accelerat ce mergea dela Budapesta la Zolna cu o căruță țărănească ce rălăcise pe șini. Căruța și doi oameni, ce se aflau în ea, au ajuns sub roatele trenului și s'au prăpădit. Doi muncitori la căile ferate au fost grav răniți și transportați în spital. Trenul și pasagerii n'au suferit nici un accident.

Faptă îngrozitoare. Locuitorul Toma Schicker din Chișeteu (com. Timiș) s'a reîntors Duminecă seara ca de regulă mort de beat acasă. În starea aceasta a început să-și bată soția. Femeia s'a apărut cât a putut. Rabiatal om a ajuns la aceasta în mare furie și și-a virit ghiarele în ochii nefericitei femei, scoțându-i din cap amândoi ochii. Femeia a fost dusă la spital, perzându-și total simțul vederii. Bețivul rabiatal a fost arestat.

Și tâlhari și călăi. Câțiva oameni păcătoși din Gyetva (comitatul Zolyom) în una din zilele trecute au furat o vacă. Urmăriți de gendarmi și neputând duce vaca cu ei, au tăiat din trupul viu o mare bucată de carne, cu care s'au refugiat apoi în munți, lăsând gendarmilor vaca schilăvită.

Teamă de erupțiuni vulcanice în Bohemia. Din Praga se știe, că la Brux (Boemia nordică) s'au observat aparițiuni vulcanice pe muntele Spitberg. Stâncile dau o căldură deosebită și în diferite locuri se ridică aburi ferbinți de apă. În cercurile celor cunoscători e temere, că se va desfășura în Bohemia-de-nord o activitate vulcanică.

Vindecarea malariei. Profesorul Kossel, șef al secției bacteriologice dela clinica din Berlin, însoțit de mai mulți medici din Triest, a sosit zilele acestea la Zara, ca să studieze sistemul urmat de Dr. Battara la curarea malariei. Anume Dr. Battara prin sistemul seu de curare, aplicat la o mulțime de bolnavi din satul Nona, a obținut succese uimitoare. Acum se fac experimente cu acel sistem în comuna Val-di-Lemme de lângă Zara.

La fondul de 20 bani, întemeiat de Reuniunea sodalilor români din Sibiu pentru *acuirarea unei case cu hală de vânzare* pe seama meseriașilor români, au mai contribuit următorii d-ni: Mihai Cirlea, notar public, Abrud, 20 cor. Dr. Aurel Vind, directorul Ardelenei, Orăștie, Iosif Popescu, director de bancă, Reghin, Dr. Ioan Popescu, adv. Reghin, Dr. Gavriil Buzura, adv. Dej, Nicolae Giroiu, avocat, Zernești, Dr. Nicolae Vesperdea, directorul filialei Albinel Brașov, Dr. Iancu Meșianu, adv. Zernești, fiecare câte 10 cor.; Dr. Ioan Fărăș advocat, Dej, 6 cor.; Virgil Oaișiu, director gimnazial, Brașov, 5 cor.; A. V. 3 cor.; Dr. Vasile Preda, adv. 5 cor.; dna Sabina Preda n. Andreica, Cămpeni, 5 cor.; Dr. Valer Moldovan, cand. de adv. Brașov 4 cor.; Dr. Ioan Șanheș, avocat, Făgăraș, Iosif Morariu, protopreab, Dobra dela ambii câte 2 cor.; Gregoriu Pletos, prof. gimn. Năsăud și Iosif Comanescu, paroch, Codlea fiecare câte 1 cor.; dl Ioan David, notar, Avrig, pentru sine, pentru soția sa Albertina și fiul lor Corneliu, în total 6 cor.

Ciocnire sângeroasă între popor și gendarmi. În comuna Barand din com. Bihor s'au întâmplat ciocniri sângeroase între gendarmi și țărănimea de acolo. Causa este, că a ars pădurea de acolo. Un țăran a rămas mort pe locul de luptă, fiind împușcat de gendarmi. Toată împrejurimea din Bel și Bihor s'a făcut socialistă din cauza mizeriei enorme, în care trăiește. Agitatorii socialiști câștigă tot mai mult teren în sinul poporului oredul. Un țăran Petru Cioa din Barand a devenit socialist fanatic. El a agitat mulțimea pentru socialism și a înflăcărat țărănimea contra gendarmilor, cari voind să-l impuște, au ucid din întâmplare pe inocenul Pavel Bociot.

Intrecere între balon și automobil Archiducele Leopold Salvator a făcut Luni în Viena un experiment interesant. El și suita au făcut o călătorie cu balonul. Deodată cu balonul au pornit în diferite direcțiuni și câteva automobile (trăsuri fără cai, minate cu benzină) Balonul s'a oprit la o distanță de 50 chilometri. La 11 minute după aceea a sosit un automobil la locul unde s'a oprit balonul. Dacă ajungea automobilul numai cu o minută mai curând, balonul s'ar fi considerat de prins și automobilul ar fi câștigat un premiu. Experimentul are însemnătate din punct de vedere strategic. E vorba, că poate un automobil să prindă un balon, care duce vești dintr'un oraș asediat, sau nu? În cazul de față automobilul era cât p'aci să prindă balonul. De altfel archiducele a zis, că dacă vântul e favorabil, e imposibil ca balonul să fie prins de vr'un automobil, ori-cât de repede ar merge acesta. Experimente de aceste se vor mai face.

Presidentul Krüger va petrece lunile de vară în Holanda. Petrecerea departe de patria sa, pentru care a jertfit, zece de ani de arindul, partea cea mai bună a vieții sale îi cade foarte greu bătrânului president, dar' nevoind a se pleca în fața dușmanilor sei el preferă a pribegi dintr'un loc într'altul. Sănătatea sa e cât se poate de multumitoare.

Petrecere. Reuniunea învățătorilor rom. gr.-cat. din despărțământul Idolului arangează Duminecă în 10 Mai n. a. c., în localul școlii gr.-cat. din Poșaga-de-sus (Segacea) o petrecere cu dans. Începutul la 6 ore p. m. Venitul curat este destinat pentru procurarea de cărți pe seama copiilor săraci dela școala conf. de-acolo.

Foc în Hirip Joi, în 23 Apr. n. a. c. în comuna Hirip (com. Sătmăr) au căzut jertfă focului 8 case împreună cu supraedificate cu tot, cotețe, grajduri, șuri, găbenașuri pline cu bucate. Pațuța este foarte mare. Nu s'au putut scoate nimic, numai chiar niște hâinicile și acoale pe sub para focului. Bucate și numai ce are omul strins pe vremea asta, tot au ars. Focul numai cu mare greu s'a putut potoli, cu ajutorul oamenilor din satul vecin, din Ruși. Cei rămași de foc sânt: Demetriu Șerban, Ștefan Șerban, George Cătană, Mihailu Cătană, Iosif Cătană, Iosif Toh, dus în America numai muierea și pruncul au fost acasă, Burcuș I. George Cătană și Indreiu, frați, cu 14 prunci, mai toți mici, neapți de lucru. Focul s'a întâmplat din vina a doi prunci, unul de 8 ani și unul de 5, cari umblând prin paie cu sugări și lemnușe în apropierea unei case, care luând mai întâi foc, în curând a prefăcut în cenușe încă și alte 7 case împreună cu supraedificate cu tot.

Un musicant satul de viață. Musicantul Gruia Stoian, care trăiește în Timișoara, a voit să-și pună săptămâna trecută capăt vieții. El își tăia vinele și aștepta apoi liniștit să i-se scurgă sângele. Intrând mai târziu gazda lui în odaie și văzând balta de sânge, a strigat după ajutor. Au sosit îndată oameni, cari au legat vinele și astfel l-a scăpat pe Gruia Stoian de moarte. Causa sinuciderii e amorul Gruia Stoian iubește pe o fată din Lugoj, dar' fata nu vrea să știe de dînsul, oi voește să se căsătorească cu un altul.

Cerșitor care lasă moștenire 200 000 lei. Evreul Filip Schiller, originar din Ungaria, trăia de mulți ani în București. Când era mai tiner își câștiga pâinea dând lecții din limba nemțească, la bătrânețe trăia din mila cunoscuților. Zilele acestea Schiller fiind greu bolnav a fost primit într'un spital, unde a murit. La inventar, autoritățile ducându-se la locuința repausatului, au găsit, spre marea lor mirare, o avere de 200 000 lei în aur. Moștenitorul lui Schiller este o rudă a lui, neguțator în strada regală din Budapesta.

Tulburări în Brașov. În 1 Mai au fost mari tulburări în Brașov, făcute de lucrători. Vre-o 4-5 mii de lucrători au voit să fie o adunare, dar' poliția nu le-a dat concesi. Lucrătorii au făcut demonstrații și au avut ciocniri cu poliția. S'au făcut mai multe arestări și în cele din urmă lucrătorii au fost împărțiați de miliție. Intre ei au fost și numeroși Români.

Și-a omorât copilul. O fată din Corbi, Safta Șomordolea, alegând între mai mulți factori, prin dragostea ce a arătat-o față de ei, a rămas nemăritată și a ajuns etatea de 27 ani. Acum însă în săptămâna paștilor a născut un copil și ea se nu fie dovedită de lume, în ciuda nașterii s'a desfăcut de cin gătoars și sugrumând copilul l-a omorât și l-a îngropat. În sărbătorile Paștilor și-a pus flori în pălărie și a plecat la joc, ear' după sărbători a mers pe hotar la sămănat de cucuruz. Această crimă D-zeu a voit să se descopere, că a luat-o gendarmii de pe hotar și au dus-o în cancelaria comunală, unde au ținut-o de Joi până Sâmbătă după amiază, când apoi sosind în comună o comisiune din Făgăraș, judele Tiobaldi și 3 doctori și constatând adevărul, mărturisindu-și însași crima. Copilul a fost desgropat și pus sub pază până Luni d. a., când apoi a venit a doua comisiune din Brașov de l-a secționat. Fata e dusă deja la răcoare în Făgăraș, unde își așteaptă sentența. *Alex. Bărsan*, inv.

Listele electorale. Comitetul central electoral al comitatului Sibiu a decis, ca listele electorale de pe anul 1904 să fie espuse spre vedere publică din 5 până la 25 Maiu a. c. în biroul comitatens de expediție al comitatului și în cancelariile notariatelor. Fiecare are dreptul să le privească, înainte de amiază dela 8—12 ore, ear' după amiază dela 2—6 să-și facă copii de pe ele. În zilele 5—15 Maiu se pot face reclamările, cari asemenea vor fi espuse spre vedere publică, ear' din 16—25 Maiu se fac observările asupra reclamațiilor. Cei cu drept de alegere să controleze deci dacă sânt trecuți în listă ori nu, și în cazul din urmă să reclameze la timp!

Poliția din Sibiu atrage atențiunea proprietarilor de case și preste tot a locuitorilor de aici, cari primesc străini în casele și locuințele lor, pe timp mai scurt ori mai lung, asupra datorinței ce le incumbă de a nu între-lăsa să anunțe ori ce schimbare personală întâmplată în casele ori locuințele lor, pentru-ca evidențe ce se poartă la poliție despre străini să poată fi cât se poate de exactă.

Cas de moarte. Subscripții cu inima sfâșiată de durere fac cunoscut, că mult iubitul lor soț, tată, fiu, ginere și cumnat *Dimitrie Bulicrea*, învățător la școala română din Porumbacul-inferior, după lungi și grele suferințe, împărțit cu sfintele Taine, în 1 Maiu a. c. n. a încetat din viață, în al 38-lea an al etății și al 16-lea al fericitei sale căsătorii.

Rămășițele pământești ale scumpului defunct a'au așezat spre vecinica odihnă Duminecă, în 3 Maiu a. c. n. în cimiterul bisericii gr.-cat. din Porumbacul-inferior, la 2 ore p. m. Ana Bulicrea n. Schiopu, soție; Aurel Bulicrea, fiu; Avesalom și Finia Bulicrea, părinți; și alte rudeni.

Pentru „Masa studenților academici din Cluj” au mai încurs contribuiri dela următorii: »Olteana», institut de credit în Vistea-inf. 40 cor.; »Bistrițiana», institut de credit în Bistrița 200 cor.; »Crișiana», institut de credit în Brad 100 cor.

Colecta dlui Dr. Ioan Radu, prof. în Brad: Vasilie Dămian 2 cor.; Ioan Rusu, medic 20 cor.; Romul Coțoiu 20 cor.; Dr. Robu Nicol. 4 cor.; Victor Ancean 4 cor.; Ioan Cutea 4 cor.; N. Ficrea 1 cor.; Nedescifrabil 1 cor.; Săbău 4 cor.; Petru Rimbaș 2 cor.; Vasiliu Boneu 2 cor.; Dr. Ioan Radu cor.; Dr. P. Oprea 2 cor.; Nicolau Beada 1 cor.

Primească binevoitorii donatori și pe această cale mulțumita noastră.

Diracțiunea institutului de credit și econ. »Economul», Cluj.

Mulțumită publică. Curatorul bisericii gr.-cat. din parochia-filie Cîsnădie își ține de datorință a mulțumii și pe această cale institutului de credit și economii »Arieșana» din Turda, care în adunarea generală, ținută la 21 Februarie 1903, s'a îndurat a vota pentru edificarea bisericii gr.-cat. din Cîsnădie suma de 5 cor., trimițându-ne totodată și libelul de depunere despre suma votată, prin Preav. consistor metropolitan. Cîsnădie, în 26 Aprilie n. 1903. În numele curatoratului bis.: *Pompiliu Simonetti*, adm. paroch., președinte; *Ioan Toma*, curator I.

Loteria de clase. E cunoscut că noul plan de câștig al loteriei de clase reg. ung. priv. și-a înmulțit atât câștigurile cât și suma acestora. Planul acesta nou, care servește, de sine înțeles, de

basă și tragerii din Maiu, a ridicat suma câștigurilor dela 13.160.000 cor. la 14.459.000 cor. Așadar' cu un milion a crescut suma, pe când câștigurile s'au înmulțit numai cu 10.000 cor. Intre câștigurile create de nou sânt unul de 80.000, unul de 50.000, unul de 20.000 și 5 de câte 10.000 cor. Dovada e destul de lămurită că planul cel nou a îmbunătățit șansele de câștig.

Stat bun. Cine voește să samene iarbă frumoasă, și se recomandă să cumpere amestecul de sămânță de iarbă de pe insula Margareta și de promenadă, care îl vinde firma curții ces. și reg. a lui E. Mauthner din Budapesta. De 29 de ani vinde Mauthner această sămânță pentru parcurile Budapestei și de pe insula Margareta.

A câștiga de azi până mâine o avere cu un risc foarte mic nu e cu puțință decât la marea loterie de clase reg. ung. 55.000 câștiguri de bani — dintre cari cel mai mare e de 1 milion de coroane — apoi 1 à 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 1 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 1 à 25.000, 7 à 20.000, 3 à 15.000, 31 à 10.000, 67 à 5.000, 3 à 3.000, 432 à 2.000 și un număr colosal de câștiguri mai mici vor fi sortate în șase rânduri astfel ca jumătate din losurile sortate să câștige. Șanse de câștig ca acestea o altă loterie din Europa nu are! Pentru aceea losurile loteriei de clase reg. ung. și sânt răspândite în toată lumea și toate bănoile le escomptează bucuros. Nu e mirare deci, dacă losurile acestei loterii se vând toate încă înainte de trageră. Cine dorește să facă un noroc ne mai pomenit să se grăbească cu cumpărarea de losuri, până nu-i târziu. Mai bine cumpără dela colectura principală a lui V. Lukács, casă de bancă în Budapesta, care servește clienții sei cu cea mai mare prevenire și omenie. De altfel atragem atențiunea asupra planurilor de câștig, ce alăturăm la numărul »Foi» de azi, care se trimite abonaților »Tribunei».

DIN LUME

Din întâmplările, ce se petrec în lumea mare, afară de mișcările din Balcani, cele mai întemnite lucruri sânt vizitele împăratului Germaniei la Roma și a regelui Angliei la Paris.

Împăratul Wilhelm la Roma.

Împăratul Germaniei Wilhelm a sosit, împreună cu doi fii ai sei, la Roma în 2 l. c. La gară a fost întâmpinat de regele și de aici Domnitorii au plecat la Quirinal.

Pe piața Esedra, primarul Romei, prințul Colonna, a pronunțat o alocuțiune urând bunăvenire împăratului.

Wilhelm al II-lea a răspuns zicând, că se simte fericit de a se afla la Roma, oraș ce iubește, și care este locuit de un popor ce-i este scump.

Pe piața Quirinal ovațiuni indescriptibile au fost făcute Suveranilor, cari au trebuit să iasă la balcon de două-ori împreună cu regina Elena și cu principii germani și italieni.

În timpul șederii împăratului s'au dat mai multe prânzuri, unde s'au ținut toaste.

Împăratul a vizitat și pe Papa. Despre această vizită se scriu următoarele:

Intrevederea Papei cu împăratul Germaniei a durat 20 minute. Împăratul a prezentat Papei persoanele din suita sa. În timpul întrevederii, Papa a vorbit și despre raporturile artistice și științifice dintre Germania și Italia. Împăratul a vizitat apoi pe cardinalul și Rampola.

Regele Eduard la Paris.

Asemenea împăratului Wilhelm la Roma, a fost sărbătorit regele Angliei Edward VII. în Paris. S'au dat prânzuri în onoarea lui, s'au făcut pretutindenea ovații.

Vizitele aceste își au însemnătatea lor politică. Îndeosebi vizita regelui Angliei la Paris a contribuit la stringerea legăturilor dintre Franca și Anglia, ceea ce a constatat-o și regele Edward, zicând în un toast:

»Ridic paharul mai cu seamă pentru apropierea celor două țări în interesul lor comun, ca și în interesul superior al păcii și al civilizațiunii.

Regele a plecat din Paris în 4 l. c.

Din Balcani.

În Balcani cea mai însemnată întâmplare este revoluția din Salonic, despre care scriem la alt loc. Cum revoluția a fost provocată de Bulgari, miliția turcească și-a luat la goană. Peste 400 de revoluționari au fost ucși și alți mulți prinși. Acum e liniște în oraș.

De altă parte regularea Albanezilor continuă. Miliția prinde pe rind pe toate căpeteniile albaneze și astfel apoi îi silește să primească reformele.

„Femeia și Familia“.

Cetitorilor »Foi Poporului» le este cunoscut, că în Sibiu la »Tipografia», ese, începând cu 1 Febr. a. c., o foaie, menită pentru trebuințele familiilor române, cu numele »Femeia și Familia». Pentru aceea, cari n'au văzut încă această foaie, venim a le face cunoscut, că ea ese de două ori pe lună, cu un cuprins bogat, aducând în fiecare număr câte o biografie a unui autor modern, un roman (în continuare), două-trei novele și schițe (traduceri, localizări și originale), apoi descrieri, felurimi, glume, tot felul de ale casei, precum de ale bucătăriei, de ale toaletei, sfaturi practice etc. și moda. Fiecare număr al foii este ilustrat; tot al doilea nr. are ilustrații de modă, cu coală separată de croitură.

Cu 1 Maiu »Femeia și Familia» a intrat în cuartatul al doilea. Nr. 7 apărut în 1 Maiu are următorul cuprins:

Scriitori moderni: V. A. Urechia.

— Nunta oprită, novelă ist. de V. A. Urechia. — Economie escelentă (Umorescă, imitație). — La Roma (congresul latin etc. cu ilustrații: Vederi din Roma). — Ramon, (novelă spaniolă, trad.) — În foită: Doliul văduvei, (roman în continuare). — Printre bucățile acestea sânt împraștiate câteva glume. Urmează apoi: Felurimi, De-ale casei; De-ale bucătăriei, Posta abonaților, Știri de pretotindenea, Moda, Posta redacției etc. La modă sânt două ilustrații și alăturat o coală de croitură.

Credem, că din această scriere ce-
șitorii se pot convinge despre bogăția
folii. »Femeia și Familia« e de reco-
mandat cu deosebire pentru familiile in-
teligente din provincă și pentru țăranii
fruntași; aici viața familială și căs-
nicia e în floare și aceasta o cultivă ea.
»Femeia și Familia« e foarte ieftină;
costă pe 1/4 an 2 cor. 50 bani pe 1/2 an
5 coroane.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dlor G. Burlea și V. Bradiu. Abonamen-
tele d-voastre au încetat.

Dlor I. Sărăcuț, I. Vancu, T. Costan și G.
Broscou. Dela noi vi-se trimite foaia regulat.

Celelalte răspunsuri în numărul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil:
Silvestru Moldovan.

Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pr
acțiuni Iosif Marschall.

Tăurenciu de vânzare.

Un tăurenciu frumos, vânet-
alburiu, de rasa ungară, în etate de 2 ani,
provăzut cu certificat, se vinde cu un
preț mijlociu în comuna **Tichin-
deal**, pretura Nocrich, la proprietarul
Ioan Mihu, nr. 25. 41 1-1

Inmulțindu-mi depositul meu prin cumpărări făcute în persoană în con-
dițiuni foarte avantajoase îmi iau voie a recomanda și a atrage atențiunea
onor. public asupra depositului meu foarte bine asortat și frumos de

monumente pentru mormânturi

din diferită marmoră, granit, syenit, labrador și peatră nêsipoasă
tare cu prețuri foarte reduse.

Comande de afară se execută prompt și conștientios.

Schițe și preliminar de spese se dau gratis și franco.

Afară de asta ofer serviciile mele pentru tot felul de lucruri în
bransa mea la clădiri, asigurând servire promptă și prețuri moderate.

Cu stimă

A. Klingenspohr, petrar, Mediaș.

Atelier și deposit în Sibiu: strada Trei stejari nr. 5.

Filială în Sighișoara.

39 2-6

Publicațiune.

Se face prin aceasta cunoscut, că după-ce Înaltul **minister reg. ung. de finanțe** a făcut prin organele sale
de controlă revisiune losurilor de I. cl. a loteriei de clasă reg. ung. privileg. (a XII-a loterie), losurile s'au predat spre vânzare
colectorilor principali. Prin aceasta se publică planul de loterie aprobat de ministerul reg. ung. de finanțe. 39 1-1

Planul loteriei de clasă reg. ung. privileg. A 12-a loterie. 110.000 losuri, 55.000 câștiguri.

CLASA I. Depunere 12 cor. Tragerea în 22 și 23 Maiu 1903.		CLASA II. Depunere 20 cor. Tragerea în 17 și 18 Iunie 1903.		CLASA III. Depunere 32 cor. Tragerea în 14, 15 și 16 Iulie 1903.		CLASA VI. Depunere 24 cor. Tragerea în 24 Septembrie până 21 Octombrie 1903.			
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (1 million)			
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000				
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000				
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000				
1 à	5000	1 à	5000	1 à	15000				
3 à 2000	6000	3 à 3000	9000	3 à 10000	30000				
5 à 1000	5000	5 à 2000	10000	5 à 5000	25000				
8 à 500	4000	8 à 1000	8000	8 à 2000	16000				
30 à 300	9000	20 à 500	10000	10 à 1000	10000				
100 à 100	10000	110 à 300	33000	120 à 500	60000				
3350 à 40	134000	4350 à 80	348000	4850 à 130	630500	Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (1 million)			
3500 câșt.	cor. 263000	4500 câșt.	cor. 528000	5000 câșt.	cor. 916500				
CLASA IV. Depunere 40 cor. Tragerea în 11, 12 și 18 August 1903.		CLASA V. Depunere 32 cor. Tragerea în 3 și 4 Sept. 1903.						Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (1 million)	
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane						
1 à	90000	1 à	100000						
1 à	30000	1 à	30000						
1 à	20000	1 à	20000						
1 à	15000	1 à	15000						
3 à 10000	30000	3 à 10000	30000						
5 à 5000	25000	5 à 5000	25000						
8 à 2000	16000	8 à 2000	16000						
10 à 1000	10000	10 à 1000	10000						
120 à 500	60000	120 à 500	60000						
4850 à 170	824500	3850 à 200	770000			Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (1 million)			
5000 câșt.	cor. 1120500	4000 câșt.	cor. 1076000						
								Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (1 million)	
						Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (1 million)			
						Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (1 million)			
						Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (1 million)			

Pentru tragerea cl. I. care se va întâmpla publice în 22 și 23 Maiu anul curent în prezența autorității de controlă
reg. ung. și a unui notar regesc în sala de tragere (IV., Eskü-tér, intrarea Duna-utca), se pot căpăta losuri la toate
colecturile loteriei de clasă reg. ung. priv.
Budapesta, 26 Aprilie 1903.

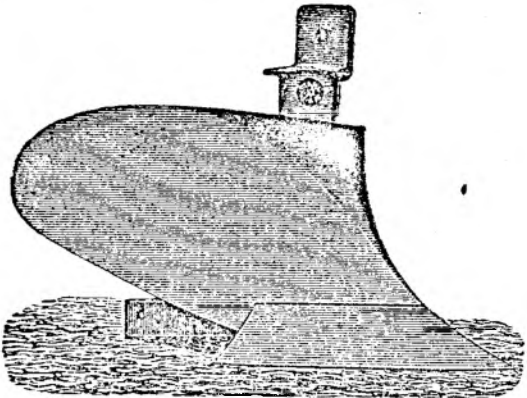
Direcțiunea loteriei de clasă reg. ung. priv.
Lónyay. Hazay.

Anunț.

„Cassa de păstrare (reuniune)“
în Seliște acoardă **împrumuturi hipotecare** dela suma de **oor. 3000** în sus cu **7%** fără altă provisiune sau competență de scris; ear' **orditele de cont-ourent** cu acoperire de hârtii de valoare cu **6.3%**. 40 2-3

Din ședința direcțiunii ținută în 23
 Aprilie 1903. **Direcțiunea.**

Fer de plug „Bacska“

1 buc. dimpreună cu un vîrf de rezervă oor. 12.90.

La cumpărare de cel puțin 5 buc. se trimit franco de-adreptul dela fabrică la ori-ce stațiune a căilor ferate.

Tot felul de mașini și unelte pentru cultura grădinii și a câmpului.

Tulumbe și stropitori de grădină. Stropitori de peronospora cor. 20—.

Traverse, mușama de astfalt pentru coperișuri, plăci de izolare, ciment de Portlandt, ciment de Roman, țesături de trestie pentru stucătură, cărbuni de peatră, Koks.

Instrumente pentru toate treburile.

Garnituri pentru clădiri, vase de casă și bucătărie.

Carol F. Jickeli,
 Sibiu. 28 7—

Noutăți

în unelte de casă și bucătărie.

Răzătoare de legumi americană.

Fer de călcat „Flott“.

Mașini de spălat. 33 5-5

Scaune pentru copii.

Vase de nichel se vînd cu prețuri moderate.

Învătoare de gumă pentru sulurile mașinilor de stors rufe ude.

Carol F. Jickeli în Sibiu.

Stropitoare pentru peronospora.

Recunoscut ca cel mai bun fabricat, cu garanție de 1 an, per cassă sau pe cambiul pentru 1 Noemvrie, recomandă pe lângă prețuri ieftine

Victor T. Hinten,

magazin de ferărie în Alba-Iulia, lângă Fântână

și 35 4-10

Adolf Graffius,

lăcătușerie de mașini în Orăștie în piața principală.

VERZEICHNISS

aller 55.000 Gewinne.

Der größte Gewinn im glücklichsten Falle

1.000.000 Kronen.

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingeteilt:

Kronen

1	Prämie mit	600000
1	Gew. "	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
2	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	50000
1	" "	40000
3	" "	30000
3	" "	25000
3	" "	20000
3	" "	15000
36	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
437	" "	2000
803	" "	1000
1528	" "	500
140	" "	300
84450	" "	200
4850	" "	170
4850	" "	130
100	" "	100
4850	" "	80
8850	" "	40
55,000	Gew. u. Fr. im Betrage	14.459,000

Billet de comandă spre folosire.

St. d. A. Török & Comp., colectori principall, Budapesta.

Rog să trimiteți pentru I. cl. .... los. .... original de al loteriei de clasă reg. ung. priv. și planul oficial.

Adresa exactă.

Prețul în cor. ....

il veți facea cu rambursă } A se șterge ceea-ce
 urmează cu mandat postal. } nu e de lipsă.

Noroc deosebit la TÖRÖK.

Mulți, mulți s'au făcut fericiți prin noi!

Peste 10 milioane cor. au câștigat iubiiții noștri mușterii dela noi.

Loteria cea mai bogată în șanse, din toată lumea, e loteria noastră de clase reg. ung. priv. care în curînd va începe de nou. Din

110.000 LOSURI se sortesc **55.000**

cu câștiguri în bani, deci jumătate câștiguri din suma losurilor, conform prospectului de câștiguri alăturat.

De tot vine trasă la sorti enorma sumă de patrușprezece milioane 459.000 coroane în timp de numai 5 luni. Întreaga întreprindere stă sub controla statului

Prețul, conform planului, pentru losurile originale la cl. I. este:

pentru o optime ($\frac{1}{8}$) fl. — 75 sau cor. 1.50

un pătrar ($\frac{1}{4}$) " 1.50 " " 3.—

o jumătate ($\frac{1}{2}$) " 3.— " " 6.—

un los întreg ($\frac{1}{1}$) " 6.— " " 12.—

și se vor trimite cu rambursă, ori pe lângă primirea înainte a prețului. Planuri oficiale gratis. Comande pentru losuri originale rog a se trimite până la

22 Maiu a. c.

cu deplină încredere la

A. Török & Comp.,

cassă de schimb (bancă)

Budapesta,

în Ungaria cea mai mare întreprindere pentru vînzarea în detail a losurilor loteriei de clase.

Despărțemintele loteriei de clase ale colecturei noastre principale:

Centrala: **Theresienring 46/a.**

1. **Waltznerring 4.**

2. **Museumring 11.**

3. **Ellisabethring 54.**

31 5-8